

М. М. Гавриш, канд. філол. наук, доц.,
зав. кафедри німецької мови

САМОСТІЙНА РОБОТА СТУДЕНТІВ З ІНОЗЕМНОЇ МОВИ ТА МОЖЛИВОСТІ ЇЇ ПЕРЕВІРКИ

1. Кожна з іноземномовних дисциплін, які викладаються в КНЕУ імені Вадима Гетьмана — іноземна мова за професійним спрямуванням, ділова іноземна мова чи друга іноземна мова — має на меті розвиток професійно орієнтованої міжкультурної комунікативної компетенції студентів. Йдеться про навички, уміння, здатності та уявлення студентів, які забезпечують адекватну мовленнєву поведінку у приватній, суспільній та професійній сферах спілкування в багатонаціональному суспільстві іноземною мовою, а також невербальними (формули, графіки тощо) та паралінгвістичними (жести, міміка) засобами спілкування у контексті цільової культури.

Формування професійно орієнтованої міжкультурної комунікативної компетенції відбувається за рахунок різних взаємопов'язаних складових, головною з яких є іншомовна комунікативна компетенція (поряд з соціокультурною, фаховою, навчальною та методичною компетенціями).

Іншомовна комунікативна компетенція — це сукупність навичок, умінь, уявлень та знань, яка дозволяє жити, навчатися, працювати та спілкуватися в багатонаціональному суспільстві та досягти взаєморозуміння і взаємодії з носіями цільової мови у відповідності до норм і традицій культури цієї мови. Ця компетенція реалізується насамперед через розвиток навичок та вмінь у чотирьох основних видах мовленнєвої діяльності — аудіюванні, говорінні, читанні та письмі.

2. Практика перебування в багатонаціональному суспільстві та спілкування в ньому іноземною мовою свідчить про те, що домінуючими в комунікативних процесах як побутового, так і професійного (офіційного) характеру є аудіювання, говоріння та читання. Письмове мовлення у переважній більшості випадків має лише другорядне значення.

3. Зазначені пріоритети, обумовлені реальною дійсністю, визначають головний зміст практичних занять з німецької мови, які проводяться викладачами кафедри. Реалізація процесу навчання в таких соціальних формах, як пленарне навчання, робота в групах, робота парами та індивідуальна робота, та підбір відповідних завдань (наприклад, проблемний аналіз, гра за планом, про-

ектна робота тощо) сприяє розвитку навичок насамперед усної комунікації (і соціальної поведінки) та оволодінню студентами, зокрема, такими техніками, як презентація, ведення розмови/дискусії та/або керування ними, аналіз професійних ситуацій і т. п. Саме такий підхід з орієнтацією на сучасні навчально-методичні засади може забезпечити необхідну конкурентоспроможність випускників університету, їх переваги як при продовженні навчання в німецькомовних країнах, так і при працевлаштуванні у представництвах фірм з німецькомовних країн.

4. Однак, письмова складова іншомовної комунікативної компетенції теж має постійно залишатися у полі зору викладача, і особливо з огляду на те, що заключні іспити студенти складають у письмовій формі. Тим самим виникає певне протиріччя між пріоритетними — усними — вміннями та навичками, які необхідні для здійснення переважної більшості комунікативних актів іноземною мовою, та письмовою формою контролю іноземномовних знань.

5. Розвиток навичок письма складає головний зміст самостійності роботи студентів з німецькомовних дисциплін. При цьому — і особливо в рамках вивчення ділової німецької мови — студенти опрацьовують, зокрема, весь комплекс ділової документації, готують твори, ессе, матеріали для ЗМІ з аналізом та власними коментарями. Грунтовна перевірка таких робіт у групах, які нараховують 15—25 студентів, вимагає від викладача значно більше часу, ніж 3—4 чи навіть 2(!) години, які передбачені на індивідуальні заняття робочими навчальними планами, приміром, для денної форми навчання за спеціальністю «Міжнародна економіка». Години на перевірку самостійних письмових робіт студентів мають входити до річного педагогічного навантаження викладачів.

Ю. В. Гайдай, асист.,
кафедра міжнародної економіки

РЕЙТИНГОВА СИСТЕМА ЯК ІНОВАЦІЙНИЙ ФАКТОР ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ

Вступ України до європейського освітнього простору актуалізує проблему підвищення якості освіти у вищих навчальних закладах. У зв'язку з цим перед педагогічно-викладацьким складом вузів постають актуальні завдання щодо підвищення репутації